

Muzeum Krakowa

RAPORT KOŃCOWY Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
Muzeum – Miejsce Pamięci KL Płaszow w Krakowie
– konsultacje społeczne wokół zagadnień związanych
z powstającym muzeum

Kraków, 31 marca 2020

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawa prawna konsultacji	4
3. Cel i przedmiot konsultacji społecznych	4
4. Przebieg i formy konsultacji społecznych	5
4.1 Przebieg konsultacji społecznych	5
4.2 Wykorzystane formy konsultacji społecznych	6
5. Wnioski, uwagi i opinie zgłoszone w ramach konsultacji	12
6. Wynik konsultacji społecznych	12
7. Lista załączników	22

1. Wprowadzenie

Teren poobozowy, na skutek procesów związanych z rozwojem Krakowa, uległ przez ostatnie 75 lat połowicznej zabudowie. Z 80 ha obszaru tworzącego na początku 1945 r. niemiecki nazistowski obóz pracy na początku 1945 r. i koncentracyjny Plaszow udało się zachować w stanie niezabudowanym 37 ha, które w 2002 r. zostały wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego. Teren ten również ma status cmentarza wojennego (pozycja nr 3 ewidencji grobów i cmentarzy wojennych prowadzonej przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie). Dzięki zachowanym relacjom ocalałych więźniów, dokumentacji fotograficznej liczącej ok. 200 zdjęć oraz dzięki przeprowadzonym na tym obszarze badaniom archeologicznym mamy świadomość, że obszar poobozowy powinien być traktowany jako cmentarz, miejsce, na którym śmierć i cierpienie ofiar odcisnęły swe niemożliwe do usunięcia piętno. Gmina Miejska Kraków od wielu lat podejmuje działania mające na celu należyte upamiętnienie ofiar obozu KL Plaszow współpracując w dążeniu do upamiętnienia obozu Plaszow z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W preambule porozumienia pomiędzy Gminą Miejską Kraków, Gminą Wyznaniową Żydowską w Krakowie i Muzeum Krakowa można przeczytać: „Potrzeba godnego upamiętnienia ofiar byłego niemieckiego nazistowskiego obozu KL Plaszow jest troską każdego obywatela. Obowiązek zachowania w pamięci cierpienia i śmierci, które były udziałem więźniów KL Plaszow jest fundamentem, na którym budować będziemy wspólne, obywatelskie społeczeństwo. My, przedstawiciele trzech instytucji, dla których pamięć o przeszłości będąca budulcem przyszłości jest szczególnie istotna, łączymy się we wspólnym działaniu, którego celem jest stworzenie spójnego upamiętnienia, właściwego do skali zbrodni dokonywanych w dawnym obozie KL Plaszow. Pamięć stanowi depozyt, z którego my współcześni, nie tylko powinniśmy, ale mamy też obowiązek rozumnie czerpać, by przyszłość nie powieliła błędów historii”.

Powyższa deklaracja jest wyrazem woli wskazującej na konieczność powstania podmiotu świadomie i kompetentnie realizującego misję edukacyjną i memoratywną w miejscu, jakim był KL Plaszow. Nowa instytucja będzie pełnić rolę centrum edukacji, dialogu i budowania dojrzałych relacji społecznych, bazujących na pamięci o przeszłości, oraz stanie się szansą na włączenie się współczesnych obywateli w proces kształtowania dojrzałych postaw obywatelskich.

Konsultacje społeczne dotyczące Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie zostały przeprowadzone w okresie od 17 czerwca 2019 roku do 31 stycznia 2020 roku (wstępnie zakończenie procesu konsultacyjnego zostało zaplanowane na 20 grudnia 2019 r., jednakże na wniosek Rady Dzielnicy XIII – Podgórze, termin konsultacji został wydłużony do 31 stycznia 2020 r.). Konsultacje społeczne dot. Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow od strony merytorycznej zostały prowadzone przez Muzeum Krakowa, natomiast za prawidłowy

przebieg procesu konsultacyjnego odpowiadał Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Referat ds. Partycypacji i Dialogu.

2. Podstawa prawna konsultacji

UCHWAŁA NR CXI/2904/18 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

3. Cel i przedmiot konsultacji społecznych

Celem przeprowadzonych konsultacji społecznych było poznanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców odnośnie koncepcji zagospodarowania terenu oraz otoczenia powstającego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Płaszów. Kwestie, poruszane podczas konsultacji wynikały przede wszystkim z postulatów krakowian, ze szczególnym wskazaniem na tezy podnoszone przez osoby mieszkające w sąsiedztwie terenu poobozowego. Wśród nich można było wyróżnić problem komunikacji w obszarze wokół obozowym, brak miejsc parkingowych, wzmożony ruch turystyczny i wiążące się z tym niedogodności. Mieszkańcy wyrażali także troskę o kształt przyszłego upamiętnienia i jego wpływ na praktyczne, codzienne aspekty ich życia.

Przedmiotem konsultacji były kształt i sposób funkcjonowania przyszłego muzeum, układ komunikacyjny wokół muzeum, zieleń w obrębie przyszłego upamiętnienia, sposób organizacji ruchu odwiedzających oraz ramy prawne, które już chronią obszar poobozowy. Wszystkie te kwestie były rozważane w kontekście istniejącego otoczenia społecznego.

Projekt upamiętnienia, o którym rozmawiano podczas konsultacji, autorstwa GPP Sp. z o.o. jest zmodyfikowaną w grudniu 2018 r. wersją projektu budowlanego z 2008 r.

Zgodnie z założeniami na kształt miejsca pamięci KL Płaszów złożyć się mają następujące elementy: teren poobozowy objęty opieką konserwatora, istniejący budynek historyczny – Szary Dom, nowy budynek muzealno – administracyjny – Memoriał wraz z parkingiem oraz budynek Centrum Edukacyjnego.

4. Przebieg i formy konsultacji społecznych

4.1 Przebieg konsultacji społecznych

W konsultacjach mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani mieszkańcy. Konsultacje społeczne trwały od 17 czerwca 2019 r do 31 stycznia 2020 roku. Poprzedzone zostały akcją informacyjną, która trwała nieprzerwanie od 10 czerwca 2019 r. do końca konsultacji.

Informacje o konsultacjach, jak i artykuły powiązane z tematem dawnego obozu KL Plaszow pojawiły się między innymi:

- na stronie internetowej www.dialoguj.pl , która jest serwisem Urzędu Miasta Krakowa poświęconym tematyce konsultacji,
- w oficjalnym miejskim serwisie internetowym „Magiczny Kraków” – www.krakow.pl,
- na portalu społecznościowym Facebook – Miejskie Centrum Dialogu, Miejsce Pamięci KL Plaszow, Dzielnica XIII Podgórze,
- na portalu społecznościowym Instagram – Miejskie Centrum Dialogu,
- na stronie internetowej Muzeum Krakowa,
- na stronie internetowej Rady Dzielnicy XIII – Podgórze,
- Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa,
- w dwutygodniku miejskim [Kraków.pl](http://Krakow.pl),
- w automatach KKM ,
- w BUS TV.

W okresie trwania konsultacji portal Miejskiego Centrum Dialogu (www.dialoguj.pl, www.dialogospoleczny.krakow.pl) został odwiedzony 21 825 razy.

4.2 Wykorzystane formy konsultacji społecznych

W konsultacjach społecznych nt. Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow zostały wykorzystane następujące formy:

- spotkania konsultacyjne,
- interdyscyplinarne dyżury eksperckie,
- spacer badawczy,
- formularz konsultacyjny.

W proces konsultacyjny, prócz Muzeum Krakowa i Miejskiego Centrum Dialogu, zaangażowane zostały wydziały Urzędu Miasta Krakowa i miejskie jednostki organizacyjne:

- Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków,
- Wydział Planowania Przestrzennego,
- Wydział Ds. Turystyki,
- Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Wydziału Miejskiego Inżyniera Ruchu,
- Wydział Skarbu,
- Zarząd Dróg Miasta Krakowa,
- Zarząd Inwestycji Miejskich,
- Zarząd Transportu Publicznego,
- Zarząd Zieleni Miejskiej.

Na zaproszenie Muzeum Krakowa na dwóch spotkaniach konsultacyjnych byli obecni również eksperci zewnętrzni z Instytutu Pamięci Narodowej i Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

W związku z tym, że zostało zaangażowanych kilka podmiotów merytorycznych zorganizowane spotkania oraz dyżury eksperckie miały charakter interdyscyplinarny.

Spotkania konsultacyjne

W czasie konsultacji miało miejsce 5 otwartych, moderowanych spotkań konsultacyjnych w Muzeum Podgórze przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1 / ul. Limanowskiego 51, w Krakowie w planowanych godzinach od 17.30 do 19.30 (spotkania miały na tyle intensywny charakter, że zazwyczaj kończyły się o godz. 20.00). W spotkaniach brało udział od 50 do 90 mieszkańców.

Spotkania moderowane były przez moderatorów zewnętrznych.

Terminy i zakres tematyczny spotkań:

- 24 czerwca 2019 r. – Oznaczenie i wygradzenie terenu Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie.
- 16 września 2019 r. – Układ komunikacyjny wokół terenu przyszłego upamiętnienia.
- 21 października 2019 r. – Zieleń na terenie Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie.
- 18 listopada 2019 r. – Organizacja ruchu zwiedzających w otoczeniu Muzeum Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie i regulaminu użytkowania terenu.
- 16 grudnia 2019 r. – Prezentacja zagadnień związanych z prawną ochroną miejsc pamięci oraz cmentarzy wojennych.

Dodatkowo 3 lipca 2019 r. przedstawiciele Muzeum Krakowa i Zarządu Inwestycji Miejskich obecni byli na spotkaniu z Komisją Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska, z którego notatka została zamieszczona na stronie dialoguj.pl.

Interdyscyplinarne dyżury eksperckie

Oprócz spotkań konsultacyjnych odbyło się 5 interdyscyplinarnych dyżurów eksperckich w Miejskim Centrum Dialogu przy ul. Brackiej 10, w godz. 16.00-18.00:

- 19.09.2019 r. – Oznaczenie i wygradzenie terenu Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie, zaproszeni eksperci: Zarząd Inwestycji Miejskich, Wydział Skarbu, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, Muzeum Krakowa.
- 26.09.2019 r. – Układ komunikacyjny wokół terenu przyszłego upamiętnienia, zaproszeni eksperci: Zarząd Dróg Miasta Krakowa, Zarząd Transportu Publicznego, Wydziału Miejskiego Inżyniera Ruchu, Muzeum Krakowa.

- 29.10.2019 r. – Zieleń na terenie Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie, zaproszeni eksperci: Zarząd Inwestycji Miejskich, Muzeum Krakowa, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, Zarząd Zieleni Miejskiej.
- 28.11.2019 r. – Organizacja ruchu zwiedzających w otoczeniu Muzeum Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie i regulaminu użytkowania terenu, zaproszeni eksperci: Muzeum Krakowa, Wydział Ds. Turystyki.
- 18.12.2019 r. – Zagadnienia związane z prawną ochroną miejsc pamięci oraz cmentarzy wojennych, zaproszeni eksperci: Muzeum Krakowa.

Z możliwości rozmowy z zaproszonymi ekspertami korzystało każdorazowo od 1 do 5 krakowian.

[Spacer badawczy](#)

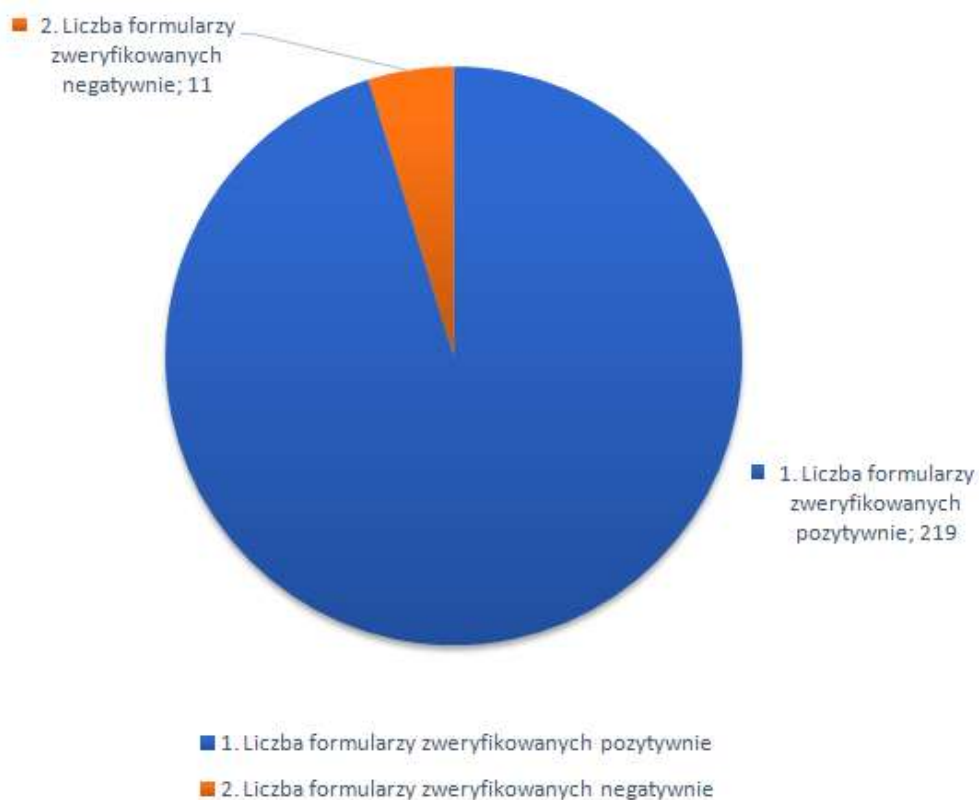
Kolejnym elementem konsultacji społecznych był spacer badawczy po terenie dawnego obozu Plaszow, który odbył się 21 września (sobota) 2019 r. w godz. 10.00-12.00. Zadaniem spaceru badawczego było zaprezentowanie trasy zwiedzania po terenie planowanego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow, przebiegu i efektów badań archeologicznych przeprowadzonych na obszarze poobozowym oraz kształtu przyszłego muzeum.

Liczba mieszkańców biorących udział w spacerze badawczym, wyniosła: 20 osób.

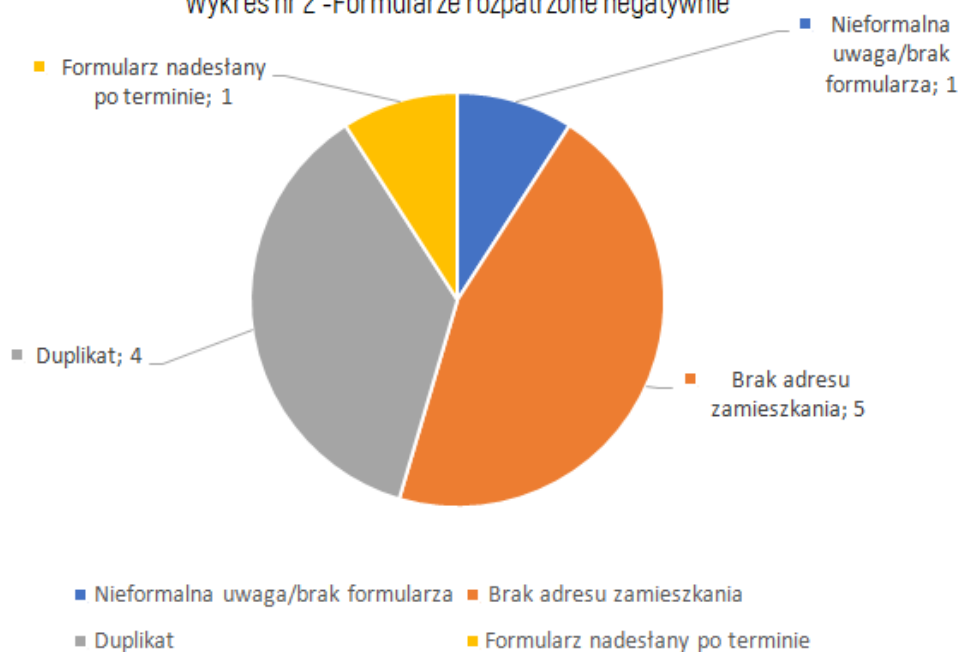
[Formularz konsultacyjny](#)

W okresie od 17 czerwca 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wpłynęło 230 formularzy konsultacyjnych, spośród których 11 nie spełniło wymogów formalnych (wykres nr 1).

Wykres nr 1- Liczba formularzy zgłoszonych w konsultacjach dot. Muzeum -
Miejsce Pamięci KL Płaszow w okresie 17.06.2019 r. - 31.01.2020 r.

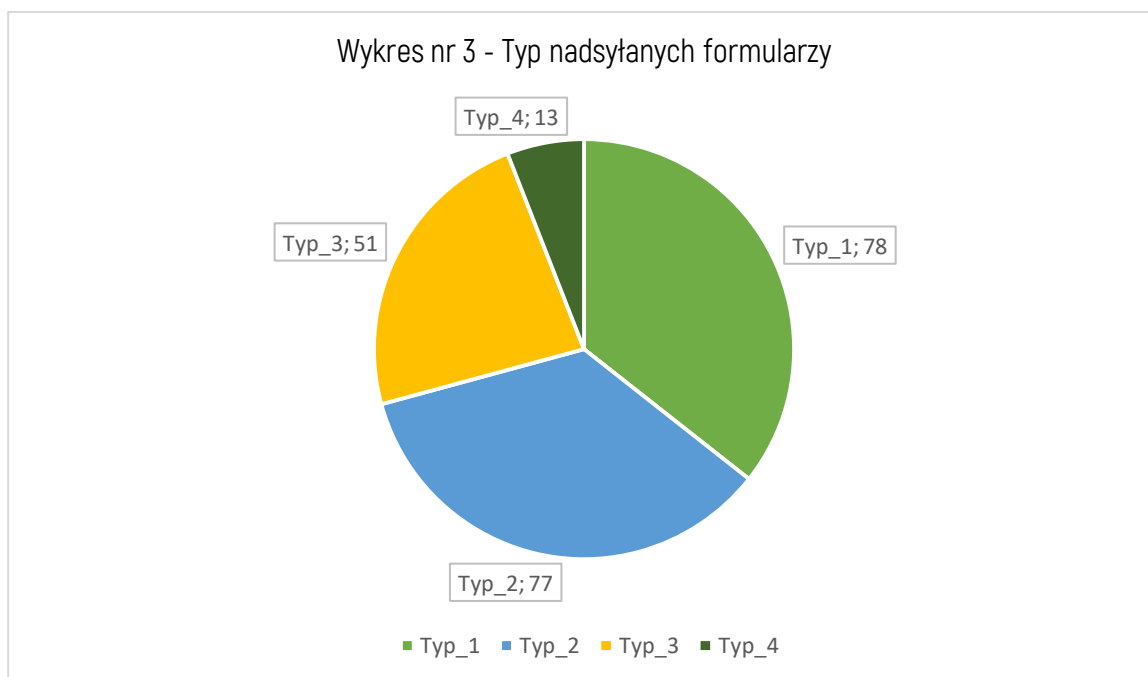

Wykres nr 2 - Formularze rozpatrzone negatywnie

Na wykresie nr 2 zaprezentowano przyczyny odrzucenia formularzy konsultacyjnych dot. powstawania Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow nadesłanych przez mieszkańców. Najczęstszą przyczyną rozpatrzenia negatywnie formularzy był brak podania adresu zamieszkania – 5 formularzy. Pojawiły się także formularze zduplikowane, tzn. mieszkaniec dostarczył kilkakrotnie formularz o tej samej treści i z tym samymi danymi kontaktowymi. Najmniej formularzy rozpatrzonych negatywnie dotyczyło nieformalnych uwag przesyłanych drogą elektroniczną oraz nadesłanych po terminie.

Analiza formularzy konsultacyjnych pozytywnie rozpatrzonych pod względem typu:

Na wykresie nr 3 przedstawione zostały typy formularzy, które wpłynęły w trakcie konsultacji. Zostały one podzielone na 4 typy:

1. Typ_1 – wydrukowane formularze przesłane przez mieszkańców o jednakowej, wypunktowanej treści.
2. Typ_2 – wydrukowane formularze przesłane przez mieszkańców o jednakowej treści, wpisanej w sposób ciągły.
3. Typ_3 – formularze przesłane przez mieszkańców z treścią jednakową, ale napisaną odręcznie.
4. Typ_4 – indywidualne formularze przesłane przez mieszkańców.

Typ_1 - formularze o jednakowej, wypunktowanej treści zostały nadesłane w liczbie 78 egzemplarzy, natomiast Typ_2 - formularze o jednakowej treści wpisanej w sposób ciągły – w ilości 77 egzemplarzy. Opinie prezentowane przez mieszkańców wypełniających formularze Typu_1 i 2 stanowiły najliczniejszą grupę wypowiedzi. Formularze zawierają podobną treść i odnoszą się negatywnie do przedstawionej koncepcji

Muzeum – Miejsce Pamięci KL Płaszów, proponują natomiast upamiętnienie poprzez partycypacyjne wypracowanie koncepcji Parku Pamięci łączące pamięć dla historii miejsca z poszanowaniem dla terenów zielonych.

Typ_3 – formularze przesłane przez mieszkańców z jednakową treścią, ale napisaną odręcznie, dotyczące kwestii m.in. powstania parkingów typu Drop&Drive oraz wpływu planowanej inwestycji na otoczenie – w ilości 51 egzemplarzy. Najmniej liczną grupę stanowiły formularze Typu_4 – formularze przesłane przez mieszkańców ze zindywidualizowaną treścią i zróżnicowanymi propozycjami – w liczbie 13 egzemplarzy formularza konsultacyjnego¹.

Treść formularzy oraz ich analiza znajdują się w Załączniku Nr 2.

Uwagi do przedmiotu konsultacji można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 31 stycznia (włącznie) 2020 roku w następujący sposób:

- Przesłanie skanu/zdjęcia wypełnionego formularza drogą elektroniczną na adres dialoguj@um.krakow.pl;
- Przesłanie wypełnionego formularza przez Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej (ePUAP);
- Wystanie wypełnionego formularza pocztą tradycyjną na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, ul. Jana Dekerta 24, 30-703 Kraków;
- Osobiste dostarczenie lub wypełnienie formularza na miejscu, w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia przy ul. Brackiej 10, 31-005 Kraków lub przy ul. Jana Dekerta 24, 30-703 Kraków, w godzinach 8:00 – 15:00;
- Osobiste przekazanie wypełnionego formularza podczas interdyscyplinarnych dyżurów konsultacyjnych oraz spotkań otwartych w ramach konsultacji.

Poza formularzami konsultacyjnymi do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wpłynęły:

- Uchwała Nr XV/211/2020 Rady Dzielnicy XIII Podgórze z dnia 23 stycznia 2020 r.
- Opinia dotycząca terenu Byłego Niemieckiego Obozu Płaszów wykonana przez dr Marcina Urbaniaka z Klubu Gaja.
- Opinia Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody w sprawie projektu zagospodarowania KL Płaszów wraz z budową budynku muzealnego oraz parkingu na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze.

¹ por. załącznik nr 2

Wszelkie materiały informacyjne w postaci prezentacji, notatek ze spotkań oraz dyżurów, zarządzeń, oraz uchwały były udostępniane na bieżąco na stronie www.dialoguj.pl.

Zamienny projekt budowlany upamiętnienia miejsca pamięci KL Plaszow był dostępny w formie papierowej do wglądu od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30 w Zarządzie Inwestycji Miejskich przy ul. Reymonta 20 w Krakowie oraz w internetowym serwisie Miejskiego Centrum Dialogu (www.dialoguj.pl).

5. Wnioski, uwagi i opinie zgłoszone w ramach konsultacji

Załącznik nr 1 - Wnioski, uwagi i opinie zgłoszone w ramach konsultacji wraz ze sposobem ich rozpatrzenia przez:

- Muzeum Krakowa (MK),
- Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków (KZ),
- Wydział Planowania Przestrzennego (BP),
- Wydział Ds. Turystyki (WT),
- Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego (KD),
- Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ),
- Wydział Miejskiego Inżyniera Ruchu (IR),
- Wydział Skarbu (GS),
- Zarząd Dróg Miasta Krakowa (ZDMK),
- Zarząd Inwestycji Miejskich (ZIM),
- Zarząd Transportu Publicznego (ZTP),
- Zarząd Zieleni Miejskiej (ZZM).

Załącznik nr 2 – Odpowiedzi, opinie, wnioski mieszkańców na pytania zawarte w formularzu konsultacyjnym.

6. Wynik konsultacji społecznych

Konsultacje zakończono 31 stycznia 2020 r. Opracowanie raportu ze względu na skomplikowany charakter przedmiotu konsultacji przedłużono do 60 dni.

Na podstawie zgłoszonych podczas trwania konsultacji pytań i wniosków oraz wypełnionych ankiet wyróżniono siedem głównych obszarów problemowych dotyczących nowej inwestycji:

1. ogrodzenie/wygradzenie/oznaczenie optyczne miejsca pamięci,
2. inwestycja i zieleń na terenie KL Plaszow,
3. budowa nowego budynku – Memoriału,
4. adaptacja Szarego Domu,
5. adaptacja budynku na Centrum Edukacyjne,
6. komunikacja wokół miejsca pamięci,
7. ruch zwiedzających, dostępność dla mieszkańców i zasady przebywania na terenie po byłym KL Plaszow

Ad.1.

Wszystkie głosy mieszkańców wybrzmiewające na konsultacjach zgłaszały sprzeciw wobec idei pełnego ogrodzenia terenu, niezależnie od proponowanych form: betonowych palików, pylonów, słupków². Z aprobatą nie spotkała się również propozycja autora projektu budowlanego upamiętnienia, wykonania wygradzenia ze stalowych płaskowników. Uczestnicy konsultacji zaproponowali wygradzenie terenu za pomocą zieleni wysokiej (drzewa)³ lub wyróżnienia szczególnego charakteru miejsca za pomocą tablic informacyjnych⁴, rezygnując jednocześnie z jakiegokolwiek innej formy oznaczania przebiegu granicy terenów poobozowych. Padły również propozycje oznaczenia terenu poprzez: ustawienie bloków kamiennych co 5-10 metrów, elementów drewnianych w miejscach załamania granic terenu, niskich słupków lub oznaczenia granic za pomocą kamieni lub poprzez zmianę sposobu podkaszania trawy⁵. Uczestnicy wyrazili aprobatę dla ogrodzenia jedynie terenów cmentarzy⁶ lub miejsc masowych grobów⁷.

Wnioski:

Projekt budowlany nie zawiera konkretnych rozwiązań oznaczenia terenu po byłym KL Plaszow. Pozwala to na rozważanie szczegółowej formy na etapie projektu wykonawczego. Forma ta podlega uzgodnieniom m.in. z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Ze zgłoszonych propozycji zostaną wzięte pod uwagę wnioski sugerujące zmianę sposobu oznaczenia granic przyszłego upamiętnienia, m. in. elementy naturalne: kamień, drewno, duże odstępy między znacznikami.

Pomysły te będą rozważane na etapie projektu wykonawczego.

² pkt. 3.22 załącznik nr 1

³ pkt. 1.1 załącznik nr 1, pkt. II Typ_1 pkt. 12 załącznik nr 2,

⁴ pkt.1.9., pkt. 1.13 załącznik nr 1

⁵ pkt. 3.23 załącznik nr 1

⁶ pkt. 4.9 załącznik nr 1

⁷ pkt. 4.15 załącznik nr 1

Podczas konsultacji wyraźnie podkreślano, że zgodnie z projektem budowlanym działka, na której znajdzie się budynek Memoriału, nie będzie ogrodzona, a teren miejsca pamięci będzie dostępny dla krakowian nieodpłatnie. Nie jest możliwe uwzględnienie postulatów oznaczenia terenu poprzez nasadzenia zieleni wysokiej, z uwagi na brak możliwości wprowadzenia na teren KL Plaszow gatunków obcych odróżniających się od flory rosnącej na tym terenie (opinia MKZ nr KZ-03.4120.6.823.2019.NP+MS z dnia 8.10.2019 r.).

Nie uwzględniono wniosków dotyczących wygradzenia miejsc, gdzie znajdują się masowe groby (zgodnie z rekomendacją Wydziału Planowania Przestrzennego UMK⁸ i zapisami miejscowego planu zagospodarowania Krzemionki - §10 ust. 1 pkt. 5). Miejsca te jednak będą oznaczone w sposób nie budzący wątpliwości, a szczegółowe rozwiązania zostaną opracowane na etapie projektu wykonawczego.

Ad.2.

Pojawiły się liczne głosy o wstrzymanie, rezygnację lub zmianę zakresu prac inwestycyjnych na terenie KL Plaszow. Wnioski te zgłaszane były zarówno w toku prowadzonych spotkań konsultacyjnych⁹, jak i w trakcie zbierania formularzy konsultacyjnych¹⁰. Często postulat zaniechania inwestycji pojawiał się w powiązaniu ze zgłaszaną przez uczestników ideą utworzenia na terenach poobozowych tzw. Parku Pamięci¹¹ lub/i zachowania terenu w niezmienionej formie, jak i wypracowania partycypacyjnie nowej koncepcji Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow¹².

Wnioski:

Postulaty uczestników spotkań konsultacyjnych oraz zawarte w formularzach konsultacyjnych często odnosiły się do projektu budowlanego przed jego aktualizacją przeprowadzoną w 2018 roku. Pierwotna wersja projektu zakładała znaczną ingerencję w przestrzeń poobozową: posadowienie dużej ilości informacyjnych obiektów budowlanych, w tym kładki biegnącej wzdłuż ulicy Abrahama, wprowadzenie oświetlenia w obszar upamiętnienia itp. Wiele postulatów miało swe źródło w przesłankach, które zostały usunięte jeszcze przed rozpoczęciem konsultacji – poprzez modyfikację pierwotnego projektu w grudniu 2018 r. Modyfikacja z kolei zakłada poszanowanie autentyczności miejsca pamięci poprzez minimalną ingerencję w jego przestrzeń.

Mimo to wnioski zgłaszane przez uczestników konsultacji wskazywały na znaczną degradację zielonego terenu na skutek wprowadzenia nowych obiektów w przestrzeń poobozową, w związku z czym podnoszono argumenty związane z ochroną przyrody i potrzebą zachowania korytarzy migracji zwierząt. Obecny projekt zagospodarowania terenu po byłym obozie nie przewiduje żadnych prac budowlanych, prócz ucztyelnienia dróg

⁸ pkt.1.3 załącznik nr 1

⁹ m.in. pkt. 1.4, pkt. 1.14, pkt. 3.13., pkt. 4.9, pkt. 4.17, pkt. 4.20, pkt. 5.1., pkt. 5.2, pkt. 5.6, pkt. 5.7, załącznik nr 1; , ankieta z dn. 30.01.2020 r. pkt II Typ_4

¹⁰ pkt. I Typ_1 załącznik nr 2 i nast.

¹¹ pkt. 1.14, pkt. 4.9, pkt. 4.21,

¹² pkt. 1.1, pkt. 3.1, pkt. 3.21, pkt. 4..7, pkt. 5..3, pkt. 5.5, pkt. 5.6, załącznik nr 1

i ścieżek po śladach historycznych oraz wprowadzenie małej architektury w postaci przystanków i punktów historycznych.

Uwzględniono wnioski o zachowanie zieleni na terenie poobozowym w stanie niezmiennym – są zgodne z opracowanym projektem zamiennym.

Uwzględniono częściowo wniosek o ustawienie na terenie miejsca pamięci tablic informacyjnych. Postulat ten jest zgodny z projektem. Argumentację przytoczono w pkt. 3.3 załącznika nr 1.

Nie uwzględniono wniosku o utworzenie tzw. Parku Pamięci. Teren poobozowy nie może być traktowany jako miejsce rekreacji¹³, o czym świadczą przede wszystkim już istniejące regulacje prawne chroniące ten obszar (m.in. wpis do rejestru zabytków nr A-1220 z dn. 24.10.2002 r.) oraz spoczywająca na organach państwowych i samorządowych powinność zapewnienia opieki instytucjonalnej dla podobnych przestrzeni. Optymalną formą, stosowaną w wielu miejscach pamięci w Polsce i za granicą jest powołanie muzeum, którego głównym celem jest prowadzenie edukacji związanej z miejscem pamięci. Rola muzeum-miejsca pamięci jest więc odmienna i znacznie szersza niż rola Parku Pamięci. Niemniej część z postulowanych założeń tzw. Parku Pamięci pokrywa się z rozwiązaniami już zaprojektowanymi (m.in. zachowanie istniejącej zieleni) i w części już wdrożonymi (np. aplikacja przewodnicka prowadząca zwiedzających przy pomocy GPS i kodów QR¹⁴) – i te postulaty zostaną uwzględnione.

Ad. 3

Zmiana zakresu prac inwestycyjnych koncentrowała się głównie wokół postulatu rezygnacji z tzw. Memoriału zaprojektowanego na działce 117/3 obręb P-29 przy ul. Kamieńskiego/Swoszowickiej. Postulat ten był umotywowany potrzebą ochrony obszaru zadrzewionego na w/w nieruchomości. Sugerowano również inną lokalizację budynku ekspozycyjnego lub zmianę jego formy. Padały propozycje wzniesienia zamiast Memoriału niewielkiego budynku recepcyjnego, mieszczącego punkt informacyjny i sanitariaty. Sugerowano jego lokalizację na działce 117/3. W związku z tematem wycinki drzew w miejscu budowy Memoriału poruszono kwestie dot. ochrony przyrody, dewastacji terenów zielonych.

Wnioski:

Nie uwzględniono zmiany zakresu inwestycji. Zgodnie z projektem budowlanym podstawową rolą Memoriału wraz z jego otoczeniem jest zorganizowanie ruchu odwiedzających miejsce pamięci. Wybór miejsca na lokalizację budynku jest rozwiązaniem uwzględniającym zarówno zakaz stawiania nowych obiektów na terenie poobozowym, wynikającym z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Krzemionki” i wpisu do rejestru zabytków, jak również postulaty odsunięcia ruchu turystycznego od siedzib ludzkich. Przy wyborze wzięto pod uwagę również możliwości, które w tym obszarze daje już istniejąca gęsta

¹³ pkt. 3.2, 3.3 załącznik nr 1

¹⁴ pkt. 5.10 załącznik nr 1

zabudowa oraz obecny układ komunikacyjny miasta Krakowa. Zaniechanie budowy Memoriału spowoduje wzrost natężenia ruchu zwiedzających w obszarze zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Jerozolimskiej i Wielickiej, co jest już teraz bardzo istotnym problemem podnoszonym przez uczestników konsultacji. Przeniesienie lokalizacji obiektu na teren poobozowy¹⁵ jest sprzeczne z zapisami MPZP Krzemionki oraz przesłankami zachowania autentyczności miejsca, natomiast adaptacja budynku tzw. prochowni - co sugerowali uczestnicy konsultacji jako rozwiązanie alternatywne - spowoduje zaburzenie korytarzy migracji zwierząt w tej okolicy wywoływać może kolizję ruchu pieszego w kierunku terenu KL Plaszow z ruchem kołowym. Z kolei całkowite zaniechanie budowy Memoriału wraz z parkingami stałymi na rzecz parkingu typu Drop&Drive spowoduje wyraźny wzrost natężenia ruchu kołowego w rejonie ul. Kamieńskiego¹⁶. Dodatkowo istotnym jest argument, że to w Memoriale mieścić ma się wystawa stała muzeum, prezentująca historię obozu Plaszow. Potrzeba edukacji poprzez opowiadanie losów obozu była również argumentem padającym podczas konsultacji.

Nie uwzględniono postulatu ograniczenia kubatury budynku recepcyjnego¹⁷, z uwagi na nieadekwatność rozwiązania do prawdopodobnego natężenia ruchu zwiedzających, który musiałby ten budynek przyjąć. Nie udałoby się również zmieścić w mniejszym obiekcie funkcji niezbędnych, przede wszystkim ekspozycyjnych, dla pracy Muzeum - Miejsca Pamięci.

Kwestie ekologiczne związane z planowaną wycinką drzew rozpatrzono negatywnie. Działka 117/3 obręb P-29 nie stanowi korytarzy migracji zwierząt, co było argumentem podnoszonym przez autorów opracowania dostarczonego w trakcie trwania konsultacji i dołączonego w załączniku nr 8 do niniejszego raportu. Wymienione opracowanie opiera się na dokumentach pochodzących sprzed zmiany struktury zagospodarowania terenu oraz jego najbliższego otoczenia i tym samym zawarte w dokumencie założenia stały się nieaktualne. W zleconej przez Zarząd Inwestycji Miejskich UMK opinii przyrodniczej z marca 2020 r. nie ma przeciwwskazań do kontynuowania inwestycji na tym terenie. W zamian za usunięcie 275 drzew planowane są nasadzenia kompensacyjne na działkach: 97/3 obr. P-29 Podgórze (planowane gatunki: klon jawor, dąb szypułkowy, buk pospolity, grab pospolity, sosna pospolita - pow. 0,55 ha - ok. 120 szt. drzew), 201 obr. P-29 Podgórze (nasadzenia następującymi gatunkami drzew: klon jawor, dąb szypułkowy, buk pospolity, grab pospolity, sosna pospolita - pow. 0,32 ha - ok. 120 szt. drzew); 69/8 obr. P-47 Podgórze (nasadzenia następującymi gatunkami drzew: grab pospolity, dąb szypułkowy, jarząb pospolity, sosna pospolita - pow. ok. 0,13 ha - ok. 40 szt. drzew) oraz na działce 1/19, gdzie planowane są nasadzenia mające pełnić rolę strefy buforowej pomiędzy terenem upamiętnienia a nieruchomościami prywatnymi od ul. Lecha.

¹⁵ pkt. 3.1 załącznik nr 1

¹⁶ pkt. 2.18, 2.19 załącznik nr 1, pkt II Typ_3 załącznik nr 2

¹⁷ pkt. 3.4 załącznik nr 1

Ad. 4.

Poddano pod dyskusję kwestię Szarego Domu¹⁸. Uczestnicy konsultacji poruszyli potrzebę jego odnowienia pod nadzorem konserwatora. W formularzach zbieranych w trakcie trwania konsultacji pojawił się także pomysł zlokalizowania w Szarym Domu głównej i jedynej wystawy stałej (po rezygnacji z budowy Memoriału) i punktu informacyjnego¹⁹. Jednym z postulatów było również kierowanie odwiedzających poszukujących wiedzy o historii KL Plaszow do pozostałych oddziałów Muzeum Krakowa (Apteka pod Orłem, Fabryka Emalia Oskara Schindlera, Muzeum Podgórze) – w których mogłyby zostać rozbudowane segmenty informacyjne dot. obozu Plaszow, pełniąc tym samym rolę ekspozycji stałej²⁰. Pojawiła się również teza zamknięcia dla zwiedzających wnętrza Szarego Domu²¹.

Wnioski:

Postulaty dotyczące Szarego Domu w części zostaną uwzględnione. Dotyczy to zgłoszonego wniosku zaadoptowania budynku na cele muzealno-ekspozycyjne. Nie jest jednak możliwe zlokalizowanie funkcji recepcyjnych wyłącznie w Szarym Domu, ponieważ takie rozwiązanie spowoduje wzrost natężenia zwiedzających w rejonie ulicy Jerozolimskiej i ulicy Heltmana, co z kolei jest już występującą niedogodnością, podkreślaną wielokrotnie przez uczestników konsultacji.

Nie ma także możliwości, ze względów technicznych, na pomieszczenie funkcji ekspozycyjnej i recepcyjnej w budynku Szarego Domu. Budynek ma niewystarczającą na oba cele kubaturę, dodatkowo, sposób jej wykorzystania opiniuje konserwator miejski – mający, co wynika z dotychczasowych ustaleń i rozmów – przede wszystkim na względzie zachowanie autentycznej tkanki budynku poprzez minimalną ingerencję w jego strukturę.

Również ulokowanie ekspozycji dot. historii KL Plaszow w innych oddziałach Muzeum Krakowa jest niemożliwe do realizacji z dwóch przyczyn. Po pierwsze wskazane oddziały mają swoje ekspozycje stałe, a przekształcenie ich na wystawę dot. KL Plaszow byłoby niewykonalne organizacyjnie, ekonomicznie i logistycznie. Drugą przyczyną jest praktyka stosowana w miejscach pamięci, zgodnie z którą autentyczna przestrzeń jest ich największą wartością, i to w niej właśnie należy opowiadać ich historię – ponieważ takie działanie daje najlepsze efekty edukacyjne. Z tego powodu również wnętrza Szarego Domu stanowią właściwą przestrzeń do ekspozycji (zgodnie ze scenariuszem), tym bardziej, że w piwnicach budynku ujawniono ślady historii z czasu istnienia obozu oraz z okresu stacjonowania na tym terenie Armii Czerwonej.

¹⁸ pkt. 1.4 załącznik nr 1

¹⁹ formularz z dn. 04.07.2020 pkt II

²⁰ pkt. II Typ_2 załącznik nr 2

²¹ ankieta z dn. 31.01.2020 pkt. II Typ_4

Ad. 5

Obawy mieszkańców otuliny byłego KL Plaszków koncentrują się na wzroście natężenia ruchu kołowego w rejonie ulicy Jerozolimskiej, co wiąże się z zawartą w scenariuszu upamiętnienia propozycją adaptacji budynku niemieszkalnego położonego na działce 119/9 obręb P-29 na Centrum Edukacyjne²². Obawy uczestników konsultacji budziła również propozycja usytuowania na wskazanej działce parkingu. Pojawiły się więc wnioski o zaniechanie budowy parkingu²³ i Centrum Edukacyjnego²⁴, co uzasadniano względami ekologicznymi i ewentualną uciążliwością inwestycji dla otoczenia.

Wnioski:

Koncepcja Centrum Edukacyjnego nie znajduje się w fazie projektowania i nie była przedmiotem konsultacji społecznych. Jego powstanie jest jednak rekomendowane, ponieważ edukacja jest podstawowym celem istnienia muzeów – miejsc pamięci. Prowadzenie zajęć edukacyjnych (m.in. warsztatów, lekcji, wykładów) z kolei wymaga odpowiedniej przestrzeni, której nie mogą zapewnić dwa pozostałe obiekty wchodzące w skład upamiętnienia (Szary Dom i Memoriał)

Centrum Edukacyjne jest niezbędne do pełnej realizacji misji muzeum. Dodatkowo nowy budynek mógłby również służyć lokalnej społeczności.

Ad. 6

Postulaty dotyczące komunikacji wokół miejsca pamięci można podzielić na dwie grupy:

a) komunikacja związana z budową Memoriału

- postulaty dot. zaniechania budowy parkingu przy Memoriale²⁵,
- postulaty odrzucające propozycje zmiany organizacji ruchu na ul. Kamieńskiego²⁶,
- postulaty wnioskujące o utworzenie parkingów typu Drop&Drive przy ul. Kamieńskiego²⁷;

b) komunikacja w rejonie budynku Centrum Edukacyjnego, które nie było przedmiotem konsultacji

- postulaty odrzucające propozycję utworzenia parkingu obok budynku Centrum Edukacyjnego przy ul. Jerozolimskiej²⁸,
- postulaty wnoszące o poszerzenie obecnej ul. Jerozolimskiej²⁹ choć wiąże się z tym ryzyko natężenia ruchu³⁰,
- organizacja ruchu w rejonie ulic Wielickiej i Dworcowej (zorganizowanie terminalu przesiadkowego, przebudowa skrzyżowania Jerozolimska-Wielicka umożliwiającego lewoskręt z ulicy Jerozolimskiej)³¹.

²² pkt. 2.8 załącznik nr 1

²³ pkt. 2.1 załącznik nr 1

²⁴ pkt. II Typ_2 załącznik nr 2

²⁵ pkt. 2.1. załącznik nr 1, pkt. II Typ_2 załącznik nr 2

²⁶ pkt. 2.19, 2.20 załącznik nr 1

²⁷ pkt. 2.18, 2.19 załącznik nr 1

²⁸ pkt. 2.2, 2.10, 2.14, 2.16, 2.17 załącznik nr 1

²⁹ pkt. 2.1, 2.15 załącznik nr 1

³⁰ pkt. 2.3, 2.7, 2.17, 2.21 załącznik nr 1

Wnioski:

Koncepcja Centrum Edukacyjnego nie jest obecnie w fazie planowania, czy też realizacji, niemniej przytoczone wnioski, w tym przede wszystkim argument o możliwości wzrostu ruchu kołowego na ulicy Jerozolimskiej należy uwzględnić przed przystąpieniem do realizacji projektu. Konieczna jest niezbędna analiza, głównie z tego powodu, że zamienny projekt dotyczący upamiętnienia KL Płaszow nie obejmuje tego obszaru.

Wniosek o rezygnację z budowy parkingu przy Memoriale nie został uwzględniony. Zgodnie z przytoczoną w załączniku nr 1 argumentacją brak parkingu zlokalizowanego w rejonie ulicy Kamieńskiego skutkować będzie wzrostem natężenia ruchu od strony ul. Jerozolimskiej.

Nie jest wskazane uwzględnianie wniosku odnośnie rezygnacji z budowy parkingu przy Centrum Edukacyjnym na działce nr 119/9 obręb P-29. Centrum Edukacyjne jest niezbędne dla celów realizacji misji muzeum a parking z nim sąsiadujący pełniłby rolę miejsca postojowego dla gości muzeum poruszających się samochodami osobowymi oraz dla osób niepełnosprawnych. Podstawowy parking przeznaczony do obsługi Muzeum znaleźć się ma od strony ulicy Kamieńskiego.

Nie mogą być również uwzględnione postulaty budowy miejsc postojowych Drop&Drive od strony ulicy Kamieńskiego. Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Krzemionki nie pozwalają na budowę tego typu miejsc w lokalizacji zaproponowanej przez uczestników w trakcie konsultacji (obszary oznaczone jako ZP3 i ZN w MPZP Krzemionki³²). Miejsca Drop&Drive nie są w stanie zastąpić miejsc postojowych w sytuacji braku zgód dysponentów potencjalnych miejsc postojowych na odstawianie pojazdów. Zorganizowanie parkingów rotacyjnych (typu Drop&Drive) spowoduje wzrost ruchu w tym rejonie, ponieważ autobusy będą przyjeżdżać w to samo miejsce dwukrotnie.

Przebudowa skrzyżowania ulic Jerozolimskiej i Wielickiej jest możliwa pod warunkiem skorygowania wlotu ulicy Jerozolimskiej. Zadanie to jednak nie jest obecnie planowane i wymaga pozyskania znacznych środków finansowych oraz terenu niezbędnego na realizację. Wniosek dotyczący przebudowy nie zostanie uwzględniony. Terminal przesiadkowy w rejonie ulicy Wielickiej spowoduje wzrost natężenia ruchu turystycznego w obszarze zabudowanym w rejonie ulicy Wielickiej, Jerozolimskiej i Heltmana. Optymalnym rozwiązaniem będzie przyjmowanie ruchu zwiedzających od strony ulicy Kamieńskiego. Zadanie to przejąć ma budynek Memoriału.

Argumentację i sposób rozpatrzenia pozostałych wniosków niezwiązanych bezpośrednio z powstaniem miejsca pamięci przedstawiono w załączniku nr 1.

³¹ pkt. 2.5, 2.9, 2.11 załącznik nr 1

³² pkt. 2.19 załącznik nr 1

Ad. 7

Podczas konsultacji przedstawiono sposób organizacji ruchu zwiedzających na terenie KL Płaszow. Postulaty uczestników konsultacji objęły następujące kwestie:

- a) komercjalizacja przyszłego muzeum – miejsca pamięci,
- b) budzący obawy wzmożony ruch turystyczny na terenie po byłym KL Płaszow i w jego okolicy,
- c) umożliwienie mieszkańcom korzystanie z dotychczasowych szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych na terenie przyszłego muzeum,

Wnioski:

Należy odrzucić całkowicie zarzut komercjalizacji miejsca pamięci. Muzea tego typu nie są instytucjami nastawionymi na osiągnięcie zysku³³, celem ich istnienia są badania naukowe, edukacja oraz realizacja funkcji muzealnych. Dodatkowo wstęp na teren muzeów miejsc pamięci jest nieodpłatny, i tak samo będzie to wyglądać w przypadku upamiętnienia KL Płaszow.

Na terenie KL Płaszow z pewnością pojawi się wzmożony w stosunku do już istniejącego ruch turystyczny. Z tego powodu planowana inwestycja ma za zadanie przygotować infrastrukturalnie teren na przyjęcie zwiększonej liczby zwiedzających. Należy przy tym zaznaczyć, że projektanci przyszłego upamiętnienia tak zaplanowali trasy zwiedzania, by obecność odwiedzających w miejscu pamięci nie zakłócała spokoju mieszkańców.

Zachowanie terenu na potrzeby rekreacji, czy uprawiania sportu nie jest możliwe. Teren będzie dostępny dla wszystkich (brak ogrodzenia, brak biletowania, wstęp wolny), z zastrzeżeniem ograniczenia pewnego rodzaju zachowań (m.in. organizacji imprez, wyprowadzania zwierząt, uprawiania sportów).

Szczegółowe propozycje dotyczące sposobu użytkowania terenu muzeum – miejsca pamięci zostaną przedstawione przez przyszłego instytucjonalnego opiekuna tej przestrzeni, w którego gestii leżeć będzie opracowanie regulaminu przebywania w miejscu pamięci.

W załączniku nr 1 zgromadzono wszystkie wnioski, uwagi i opinie zgłoszone przez uczestników konsultacji podczas trwania konsultacji społecznych wraz ze sposobem ich rozpatrzenia i uzasadnieniem przedstawionej oceny.

Dodatkowo w załączniku nr 2 zawarto analizę wniosków i uwag złożonych na formularzu konsultacyjnym udostępnionym przez Wydział Polityki społecznej i Zdrowia Referat ds. Partycypacji i Dialogu..

W czasie trwania konsultacji społecznych do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Referat ds. Partycypacji i Dialogu wpłynęły dwie opinie organizacji pozarządowych:

³³ zgodnie z art. 1 ustawy o muzeach z dnia 21 listopada 1996 r. (Dz. U. Nr 1997 Nr 5 poz. 24)

1. Opinia dotycząca terenu Byłego Niemieckiego Obozu Płaszów wykonana przez dr Marcina Urbaniaka z Klubu Gaja.
2. Opinia Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody w sprawie projektu zagospodarowania KL Płaszów wraz z budową budynku muzealnego oraz parkingu na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze z dnia 23.07.2019 r.

Ad. 1.

Opinia dr Urbaniaka dotyczy tylko terenu byłego KL Płaszów (pomiędzy ulicami Swoszowicką i Jerozolimską, zbiornikami MPWiK i rezerwatem Bonarka), pomija działkę przeznaczoną na budynek Memoriału (117/3 obręb P-29) i działkę z planowanym Centrum Edukacyjnym (119/9 obręb P-29). Opinia wskazuje na zagrożenie gatunków fauny występujących na terenie KL Płaszów przez działania inwestycyjne. Z uwagi na potrzebę zachowania autentyczności miejsca oraz w trosce o kwestie przyrodnicze prace budowlane na terenie KL Płaszów zostaną ograniczone do minimum. Nie przewiduje się realizacji nawierzchni betonowych czy asfaltowych. Materiałem, który przewidziano na wykonanie nawierzchni dróg i ścieżek jest żwir z naturalnego kruszywa. Nie jest planowana też wycinka drzew na terenie wpisanym do rejestru zabytków. Zrezygnowano ze względów ekologicznych z elementów mocno ingerujących w warunki przyrodnicze – z projektu usunięto obiekty emitujące światło (stelle, podświetlenie pylonów i zrekonstruowanych podmurówek baraków) oraz elementy utrudniające migrację zwierząt (m.in. kładkę dzielącą teren na dwie części). Wszystkie te działania są zgodne z postulatami zawartymi w/w opinii.

Pozostałe podnoszone kwestie dotyczące obecności stawów i siedlisk ptaków wodnych i płazów odnoszą się do obszaru Kamieniołomu Libana stąd też rozważanie ich w konotacji z terenem przyszłego upamiętnienia jest bezprzedmiotowe.

Ad. 2.

Opinia Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody opiera się na opracowaniach zamieszczonych w sporządzonej w 2006 roku „Aktualizacji studium historyczno-konserwatorskiego terenu byłego obozu koncentracyjnego Płaszów” pod redakcją Jarosława Żóćciaka. Zauważyć należy, że pomiędzy czasem sporządzenia aktualizacji studium a obecną realizacją, ekosystem w rejonie ul. Kamieńskiego uległ przekształceniu na skutek licznych inwestycji m.in. Centrum Bonarka, czy realizacji osiedli mieszkaniowych w okolicy ulicy Pańskiej i ulicy Jerozolimskiej. Stąd wnioski wysnuwane na podstawie archiwalnych już opracowań nie są nieaktualne.

Opinia zawiera błędy merytoryczne, jak choćby lokalizację głównego obiektu kubaturowego, tj. Memoriału, pomiędzy ul. Wielicką a ogródkami działkowymi (co jest lokalizacją błędną), czy też wskazywanie przebiegu korytarzy ekologicznych w rejonie KL Płaszów. Nie może być mowy o ich przerwaniu, na skutek prowadzonej

inwestycji, gdyż korytarze te nigdy nie przebiegały przez działkę 117/3³⁴. W kwestii ogrodzenia autor „Opinii...” proponuje rezygnację z zaproponowanej formy i wygradzenie terenu za pomocą roślinności. Wskazać należy, że dla oznaczenia terenu nie sporządzono projektu wykonawczego – forma oznaczenia terenu zostanie zaproponowana dopiero na tym etapie. Wygradzenie przy pomocy roślinności jest jednak niemożliwe ze względu na brak możliwości wprowadzenia gatunków obcych, różnych od obecnie rosnących na tym terenie³⁵ i tym samym odróżnienie tego typu oznaczenia od istniejącej na tym terenie flory. Wszelkie działania w zakresie utrzymania, bądź modyfikacji zieleni na tym obszarze wymagają zgody Miejskiego Konserwatora Zabytków w Krakowie. W pozostałym zakresie, m.in. organizacji parkingów rotacyjnych typu drop&drive, rezygnacji z Memoriału na rzecz niewielkiego budynku z podstawowymi funkcjami, pomysły zaprezentowane w „Opinii...” są tożsame z wnioskami zgłoszonymi przez uczestników konsultacji. Tezy te były już analizowane w toku prac nad wnioskami uczestników konsultacji, a argumentacja przemawiająca za ich odrzuceniem została zaprezentowana powyżej oraz – szczegółowo – w załączniku nr 1.

7. Lista załączników

1. Wnioski, uwagi i opinie zgłoszone w ramach konsultacji wraz ze sposobem ich rozpatrzenia.
2. Odpowiedzi, opinie, wnioski mieszkańców na pytania zawarte w formularzu dot. konsultacji Muzeum – Miejsce Pamięci KL Płaszów.
3. Materiały wypracowane podczas spotkania dot. zieleni na terenie przyszłego Muzeum.
4. Formularz konsultacyjny.
5. Prezentacja pn. Teren Muzeum – Miejsca Pamięci KL Płaszów w Krakowie (prezentacja zaprezentowana na pierwszym spotkaniu z mieszkańcami]
6. Uchwała Nr XV/211/2020 Rady Dzielnicy XIII Podgórze z dnia 23 stycznia 2020 r.
7. Opinia dotycząca terenu Byłego Niemieckiego Obozu Płaszów wykonana przez dr Marcina Urbaniaka z Klubu Gaja
8. Opinia Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody w sprawie projektu zagospodarowania KL Płaszów wraz z budową budynku muzealnego oraz parkingu na działce nr 117/3 obr. 29 Podgórze

³⁴ M.Szczepańska, E. Pilecka, *Geologiczno-przyrodnicze rozpoznanie terenów podgórnicych Krzemionek Podgórskich dla potrzeby ochrony ich wartości naukowo-dydaktycznych i ekologicznych*, PAN Kraków 2005, zał. nr 8 Wytyczne dla zasobów przyrodniczych Krzemionek Podgórskich.

³⁵ zgodnie z opinią Miejskiego Konserwatora Zabytków nr KZ-03.4120.6.823.2019.NP+MS z dnia 8.10.2019 r.